# Voor een vakbond met een maatschappijproject

Contributed by M. Lievens
zaterdag, 04 december 2004 -

DHL: de kwestie bezorgt menigeen kopzorgen. Niemand lijkt erin te slagen zijn directe corporatieve belangen te overstijgen. De federale regering wilde maar wat graag de uitbreiding van DHL realiseren maar raakte het niet eens met de deelregeringen over wie de lasten van de extra nachtvluchten op zich moest nemen. DHL speelde het spel bijzonder smerig en wist die tegenstellingen handig aan te wakkeren zodat het straks na een spelletje poker met hoge inzet zijn winst mag tellen.

Maar we kunnen er niet omheen: ook de georganiseerde arbeidersbeweging slaagde er niet echt in een perspectief te bieden voorbij die botsing van onmiddellijke, corporatieve belangen. De arbeidersbeweging kan pakweg een drietal ontwikkelingsniveaus bereiken, zeg maar niveaus van politieke maturiteit. Het meest primaire niveau stellen we vast bij vakbonden van bepaalde filialen van multinationals die desnoods samen met hun lokale directie strijd leveren met werknemers van andere filialen om nieuwe investeringen binnen te halen. Zo zagen we de vakbonden van Ford-Dagenham in Groot-Brittannië een tijdje geleden in naam van de 'werkgelegenheid' zware toegevingen doen om het nieuwste Volvo-model binnen te halen in hun filiaal, in plaats van in de Belgische fabriek.

Een tweede niveau is het economisch-corporatieve niveau waarin de arbeidersklasse een soort eenheid vindt tegenover het patronaat binnen een strijd die louter gefocust blijft op de onmiddellijke economische objectieven van de werkende klasse: loonsverhogingen, arbeidsduurvermindering enzovoort. Een echte politieke actor wordt de arbeidersbeweging echter pas wanneer ze in derde instantie 'ethisch-politiek' wordt, namelijk wanneer ze poogt de belichaming te worden van een soort algemeen belang, waarbij eisen van andere onderdrukte groepen worden overgenomen en een symbiose wordt gevormd tussen de arbeidersbeweging, de ecologische beweging, de vrouwenstrijd en het verzet van nationale en culturele minderheden tegen het machtsblok van het grootkapitaal en haar politieke handlangers. Soms veronderstelt dit dat wordt ingegaan tegen de eigen corporatieve belangen. Pas dan kan de arbeidersklasse een universele klasse worden, die universele belangen belichaamt tegenover de winstzucht van het kapitaal met zijn desastreuze sociale en ecologische gevolgen.

Waar staan we nu in de DHL-affaire? Ergens tussen de eerste twee niveaus blijkbaar. Het is bevreemdend om te horen hoe vakbondsverantwoordelijken het gekonkelfoes van de DHL-bazen trachten te verdoezelen en stellen dat "de regering DHL heeft verjaagd". Verhofstadt, de man van de miljarden lastenverlagingen, wordt dan door de vakbonden op de vingers getikt omdat hij een multinational niet voldoende in de watten legt!

Een schuchtere poging werd ondernomen om dat primaire niveau te overstijgen toen onder invloed van de internationale vervoersbond de vakbonden in Zaventem en Leipzig samen gingen zitten om te vermijden dat groepen arbeiders tegen mekaar zouden worden opgezet ter meerdere eer en glorie van DHL. Ze wilden een eerlijke spreiding van de tewerkstelling over de twee filialen. Een stap vooruit, zeker, maar dan nog kan dat ons niet helemaal geruststellen. Het is ongetwijfeld moeilijk om uit te leggen aan de DHL-werknemers ter plaatse, maar de enige uitweg voor de arbeidersbeweging is een Europese campagne, samen met de ecologische beweging, die andere beweging VAN (en niet 'dan') de arbeidersklasse, voor een algemeen verbod op nachtvluchten, gekoppeld aan een offensieve strijd voor arbeidsduurvermindering en arbeidsherverdeling en voor openbare investeringen in ecologisch verantwoorde productie in de zwaar getroffen regio. Nu men het zover heeft laten komen, moet er uiteraard een strijd gevoerd worden om ervoor te zorgen dat elke werknemer die vandaag aan de slag is bij DHL ook morgen nog een job met minstens een gelijkwaardig inkomen kan hebben.

Tegen het neoliberalisme en extreem-rechts is een vakbond nodig die niet bang is haar corporatieve belangen te overstijgen en over verschillende sectoren heen te mobiliseren voor een eigen sociaal én ecologisch maatschappijproject.